

NIEUWSBRIEF

VOORJAAR 2025

AGENDA

woensdag 19 maart	Informatieavond over Groot Merwede (voorheen de A12-zone), georganiseerd door de gemeente Nieuwegein.
woensdag 26 maart	trainingsbijeenkomst bijenhotels (zie laatste pagina)
zondag 6 april	Dag van de Vaart Klimaatfietstocht
zondag 28 september	Oogst- en ambachtsfeest Natuurkwartier

KLIMAATFIETSTOCHT TIJDENS DAG VAN DE VAART

Op 6 april kun je met ons meefietsen langs voorbeelden van klimaat- en natuurvriendelijke maatregelen die je vaak zelf niet ziet.

Op de Dag van de Vaart www.ziemeerinnieuwegein.nl/erop-uit/op-het-water/dag-van-de-vaart organiseren we weer een Klimaatfietstocht. Er zijn veel voorbeelden van duurzame ontwikkeling in Nieuwegein. Ze vallen vaak niet op, maar zijn er wel! In een fietstocht van ca 6 km geven we op een aantal plaatsen aandacht aan concrete voorbeelden van aanpassing aan klimaatverandering en bevordering van biodiversiteit. We hopen zo bij te dragen aan bewustwording van de noodzaak van maatregelen van ons allemaal. De fietstocht brengt je wellicht op ideeën voor je tuin.

Start van de Klimaatfietstocht is zondag 6 april om 14:00 uur bij de Dorpskerk, Nedereindseweg 1-3. Om ca. 16:30 u eindigen we op dezelfde plaats.

Aanmelding is verplicht in verband met beperkte deelname. Geef je dus snel op via: sdnvoort@samenduurzaamnieuwegein.nl

Bij slecht weer op die dag hebben we om 14:00 uur heel dicht in de buurt een alternatief, namelijk in het Geinlicht, het gebouw naast de Dorpskerk in Jutphaas. Fotoclub De Ontspanner heeft namelijk met ons een prachtige diashow gemaakt van de voorbeelden van de Klimaatfietstocht. We tonen je die, onder het genot van een kop koffie, met dezelfde toelichting als tijdens de tocht. Bij slecht weer krijgt u per mail bericht van de diavertoning.

Op de fiets langs verborgen klimaatpareltjes in Nieuwegein

zondag 6 april

de VAART van NIEUWEGEIN

14:00 - ca 16:30 uur
start & finish: Nedereindseweg 1-3

Aanmelden (uiterlijk 4 april):
sdnvoort@samenduurzaamnieuwegein.nl

Samen Duurzaam Nieuwegein

VIJF VOOR TWAALF VOOR DWELFSLOOT; ALLE HENS AAN DEK!

In 2024 hebben we je in iedere Nieuwsbrief bijgepraat over Dwelfsloot; het natuurgebied naast de tramremise dat ernstige schade dreigt te worden toegebracht (of erger) door de plannen voor verdere ontwikkeling van de A12-zone. Dwelfsloot is een verscholen, ongerept natuurgebied van ca 5 ha groot, met veel potentie als stiltegebied om even te ontsnappen aan de drukte van de stad.

Nieuwe woningen zijn natuurlijk hard nodig, maar om prettig en gezond te wonen heb je ook natuur nodig. Voor natuur en recreatie komt aandacht in de nieuwe plannen, maar we vrezen dat het dan te laat is voor dit bijna 50 jaar oude terrein dat destijds is aangelegd als *compensatiegebied* voor natuur die verloren ging als gevolg van de aanleg van wegen en trambanen.

Ken je de 1e pagina waar alle Asterixalbums mee beginnen?

EEN KLEINE NEDERZETTING BLEEF MOEDIG WEERSTAND BIJEN...

Binnenkort verwachten we de beslissing die voor dit gebied erop of eronder kan betekenen. Daarom zetten we nu, net als het beroemde Gallische dorp uit de Asterixalbums, alles op alles om dit gebied te behouden. Denk aan:

- Onder het motto “onbekend maakt onbemind” organiseerde SDN bijvoorbeeld excursies in Dwelfsloot voor de gemeenteraad van Nieuwegein, statenleden van de provincie, ambtenaren die hier mee te maken hebben en medewerkers van U-Ned. Met vrijwel uitsluitend enthousiaste reacties tot gevolg. Enkele geluiden die we konden optekenen: “Wat een heerlijk en rijk lustoord in deze drukke omgeving” en “Wat een paradijsje!”.
- Door middel van lezingen en persberichten proberen we meer bekendheid te geven aan dit bijzondere natuurgebied dat verloren dreigt te gaan.
- Samen met A Rocha hebben we daarnaast U-Ned en de Provincie middels een brief opgeroepen om niet eerder tot besluitvorming over te gaan voor verdiepend onderzoek ter plekke is uitgevoerd. Het is immers een verborgen bron van zeldzame plantengemeenschappen met soorten als Echte koekoeksbloem, Rietorchis en Grote ratelaar.

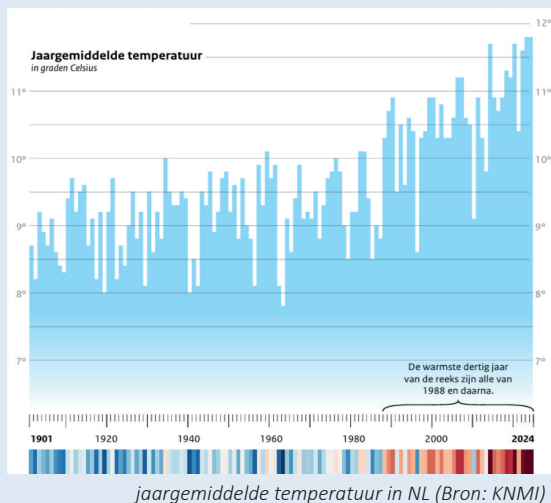
Informatieavond over Groot Merwede op woensdag 19 maart

Tussen 2020 en 2040 moeten er in de regio Utrecht zo'n 125.000 nieuwe woningen bijkomen. Groot Merwede (voorheen de A12-zone) en het gebied van polder Rijnenburg zijn belangrijke plekken voor deze uitbreiding. Het deel van Groot Merwede in Nieuwegein bestaat uit de Galecopperzoom, de tramremise en de westkant van de Liesbosch.

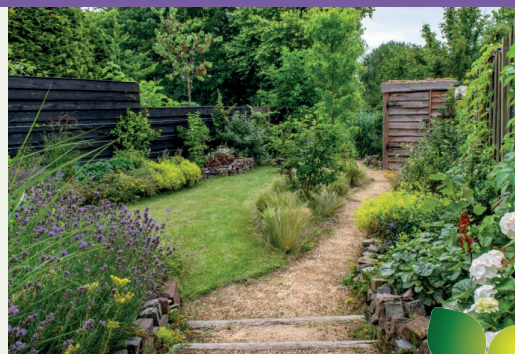
Op woensdag 19 maart organiseert de gemeente een avond over hoe Groot Merwede na 2030 ontwikkeld kan worden. Ze nodigen alle Nieuwegeinse inwoners uit om mee te denken over de ontwikkeling van dit nieuwe stadsdeel. **Kom je ook?** Je kunt je aanmelden via onderstaande website <https://www.ikbennieuwegein.nl/projecten/groot-merwede/>

Opwarming Nederland dubbel zo snel dan gemiddelde wereldwijd!

Het KNMI heeft weer 'De staat van ons klimaat' uitgebracht. Daarin vergelijkt het KNMI het weer van het afgelopen jaar met het klimaat en laat het belangrijke effecten van klimaatverandering zien. Ze kijken hierbij naar Nederland, Europa en andere delen van de wereld. Opvallende conclusie: Nederland warmt twee keer zo snel op dan het gemiddelde wereldwijd. In 2024 was de gemiddelde temperatuur in Nederland 11,8 graden Celsius, waarmee 2024 het recordjaar 2023 evenaart. Bron: www.knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/de-staat-van-ons-klimaat-2024

April: maand van de groene tuin

Heb jij een groene tuin of groen balkon die het verdient om in de schijnwerpers te staan? Doe dan mee aan de fotowedstrijd van de Maand van de Groene Tuin. Zo maak je kans op een groen cadeaupakket met een tuinbon t.w.v. €200.

Stuur je foto op via hun website, dan verschijnt de foto binnenkort op de website. Je kunt vanaf 25 maart stemmen op jouw favoriete foto. Van de tien foto's met de meeste stemmen worden uiteindelijk twee winnaars gekozen, in 2 categorieën (kleine en grote tuin).

<https://maandvandegroenetuin.nl/>

De tegeltaxi nu ook in Nieuwegein

<https://www.nieuwegein.nl/wonen-en-leefomgeving/duurzaamheid/tegeltaxi>

Wil je meer groen in je tuin en vervang je tegels voor planten of gras? De gemeente haalt van maart t/m okt de tegels gratis op met de tegeltaxi.

Voorwaarden

Ze halen alleen tegels, klinkers en opsluitbanden op bij bewoners. Minimaal 6 m2 aan tegels.

De tegels maken plaats voor gras, planten of ander (levend) groen. Dus geen kunstgras, houtsnippers, grind of vlonders. Ze halen geen tegels op die je van je balkon weghaalt en ook geen zand, grond, puin of planten.

Hoe ga je te werk?

Stuur een e-mail met foto's + het aantal m2 dat je wilt vervangen naar samendoen@nieuwegein.nl

Binnen 5 dagen hoor je of je aanvraag is goedgekeurd. Als dat zo is, laten ze weten wanneer ze de tegels komen ophalen. Zij halen in principe 1x per maand de tegels op. Je biedt de tegels aan in een Big Bag (gratis bij de gemeentewerf).

Vierde aanvliegroute Schiphol van de baan! De vlag kan uit!

Bron: <https://www.stop4deroute.nl/>

In de vorige nieuwsbrief bespraken we op deze plek de plannen van het kabinet voor een vierde aanvliegroute naar Schiphol die ook over Nieuwegein zou gaan.

Op 21 februari heeft het kabinet onverwacht aangekondigd dat de geplande 4e aanvliegroute naar Schiphol niet doorgaat! Volgens minister Barry Madlener van Infrastructuur en Waterstaat is het niet mogelijk om de vierde route goed op het internationale luchtruim aan te laten sluiten, schrijft hij in een Kamerbrief.

Stop4deroute ziet in deze koerswijziging een bevestiging van de nadelen van een extra aanvliegroute. Met dank aan allen die de petitie hebben getekend!

Nadat we voor de tweede keer in actie moesten komen om een paniekerige egel uit een verlaagd gedeelte van onze tuin te tillen, raakte ik gefascineerd door dit beestje. Luid grommend wachtte hij me op, om vervolgens (bam!) in een rond balletje te veranderen. We hadden dus egels. Dat verklaarde wellicht waarom we in de achtertuin nauwelijks slakken hadden terwijl het er in de voortuin van stikte.

De egel bleek hotnews op internet omdat hij onlangs door de Internationale Unie voor Natuurbescherming (IUCN) op de Europese Rode Lijst als 'bijna bedreigd' is geplaatst. <https://sciencetalk.nl/egel-in-gevaar/> In 30 jaar is het egelbestand gehalveerd en vooral de laatste 10 jaar gaat het hard. Jonge egels maken al helemaal weinig kans om de winter te overleven. Gelukkig kunnen we wat doen, bleek uit de berichten die ik tegen kwam, al is het op onze kleine schaal.

Allereerst knutselden we een soort wenteltrap zodat egels voortaan op eigen kracht de kuil uit kunnen. Sindsdien hebben we er inderdaad geen meer aangetroffen.

Toen een hok aangeschaft waarin een egelfamilie een winterslaap kan houden en het slaapgedeelte ervan gevuld met bladeren. Je kunt ook zelf een hok maken of in je tuin voldoende beschutte plekken bieden. Ik heb me op internet goed laten voorlichten, want er zijn veel foute verblijven op de markt. Bij het vergaren van informatie stuitte ik op een paar interessante wetenswaardigheden:

- Egels krijgen ergens tussen mei en september een nestje. Er worden dan twee tot tien jongen geboren. Na een week of zes gaan die de wijde wereld in. Overwinteren doen de jongen wel weer met elkaar, in het nest waarin ze geboren zijn. En verrassend: de moeder zoekt een ander nest voor haar winterslaap.

- Egels zijn vleeseters. Ze eten (huisjes)slakken (tot wel 40 per nacht!), wormen, kevers, soms muizen of een ei. Erg kritisch zijn ze niet. Een van de redenen dat het zo slecht gaat met het egelbestand is dat er steeds minder insecten zijn. Ze beginnen daarom niet vet genoeg aan de maandenlange winterslaap waarin ze niet eten. We kunnen ze helpen door ze in de periode voor ze gaan slapen bij te voeren. Katten- of hondenbrokken en water zijn prima. Let op: melk is níet goed voor egels.

- Egels lopen vaak steeds dezelfde route en leggen per nacht wel één tot twee kilometer af. Ze hebben dus meerdere tuinen nodig om genoeg voedsel te vinden. Mocht je tuin omgeven zijn door muren en dichte schuttingen dan kun je misschien een doorgang in de schutting maken van 15x15 cm of een tunnel graven onder je schutting door.

- Mannetjes overwinteren van half okt tot half maart, vrouwtjes van half nov tot begin april. Om kansrijk de winter door te komen moet een volwassen egel bij aanvang tenminste 900 gram wegen en een jonge egel 500 gram (Volgens iemand van de egelopvang die we belden om te melden dat we overdag steeds een egel zagen: een jong moet zo groot zijn als een flinke mango om de winter door te komen).

Een bakje met water neergezet, een voedselhok geknutseld zodat het voer droog blijft en egelvoer aangeschaft. Dat kunnen katten- of hondenbrokken zijn, maar het was niet per se onze bedoeling om de buurkatten vet te mesten.

Meteen raak

De egel kon komen! En jawel, de volgende ochtend was het voerbakje leeg. Natuurlijk kon toen ook een wildcamera niet ontbreken. We stelden de camera zo in dat hij bij beweging zo'n 20 seconden filmde. De volgende ochtend zagen we dat hij of zij die nacht verschillende keren bij het voerbakje was geweest. Zó leuk om via je telefoon een egel door de tuin te zien scharrelen. Op een avond gluurden we na een melding van de wildcamera naar buiten en bleken er twee gebroederlijk naast elkaar te eten (bovenste foto). Een maand later zelfs drie (onderste foto hierboven). Ze wachtten geduldig hun beurt af. Wellicht zijn het er vanaf het begin al meer geweest en zagen wij gewoon geen verschil. We konden tot onze tevredenheid wel vaststellen dat het bijvoeren een hoop vet had opgeleverd; er pasten er geen twee meer in het voederhokje.

vervolg KOSTGANGERS

Vanaf begin december troffen we het voerbakje 's ochtends nog half gevuld aan en na een paar nachten leek er helemaal niet meer van gegeten te zijn (onze egels zijn vast vrouwtjes want mannetjes lagen tegen die tijd al lang ergens te slapen).

We hopen er nu natuurlijk op dat een van die vrouwtjes in dat riante hok overwintert en voor gezinsuitbreiding gaat zorgen. We kunnen niet wachten! www.egelbescherming.nl

IS JOUW TUIN OOK TOE AAN VERANDERING?

Graag willen we ons tuin-coachteam nog versterken. Interesse?: kijk op de website

**Onze
TUIN-
COACHES**
denken graag met je mee

Aan de hoeveelheid aanvragen die binnenkomen merken we dat het tuinseizoen weer is begonnen. Je ziet hier de tuin van een van onze tuincoaches. Links zoals ze hem aantreffen toen ze er net kwamen wonen en rechts hoe het is geworden.

Droom jij ook van vogels en vlinders in zo'n fleurige tuin? Wil je ook graag wat tegels vervangen voor natuur? Mogen je huis en tuin wel wat koeler in de zomer of wil je meer weten over subsidiemogelijkheden? Dan is een adviesgesprek met een tuincoach misschien iets voor je.

Woon je in Nieuwegein dan kun je onze tuincoaches vragen om langs te komen voor advies en inspiratie. Het maken van een uitgebreid tuinontwerp en de uitvoering van de werkzaamheden behoren niet tot de service. Aan dit bezoek zijn geen kosten verbonden. Je kunt een gesprek aanvragen via het formulier op de website. Het maakt niet uit hoe klein of groot je tuin of balkon is, aanmelden voor een adviesbezoek van de tuincoach kan altijd.

www.samenduurzaamnieuwegein.nl/bezoek-tuincoach-aanvragen/

ZIN OM MEE TE DOEN MET DE ZADENBIEB?

In de vorige nieuwsbrief vertelden we over ons bezoek aan de bibliotheek van Tiel om ons te oriënteren op een zadenbieb. Inmiddels krijgen de plannen steeds meer vorm. De zadenbieb wordt onderdeel van het nieuwe MEC. Samen met het Natuurkwartier en de tuincoaches organiseren we e.e.a., met als voornaamste doel om kinderen aandacht en liefde voor de natuur mee te geven. De meubelmaker past een educatiemeubel van het MEC zo aan dat er een prachtige uitstalzadenkast komt. Logo en etiketten krijgen vorm. Reinaerde gaat zorgdragen voor het vullen van de zadenzakjes enz.

In juni, bij de opening van het vernieuwde MEC, willen we voorzichtig starten met een klein assortiment. Begin oktober (oogstfeest en diervendag) wil het Natuurkwartier met een leuke zadenruilactiviteit inspireren om met de zadenbieb mee te doen. In de herfstvakantie wordt de zadenbieb in de schijnwerper gezet met leuke natuurbelevingsactiviteiten.

Er komen 3 categorieën: zaden van bloemen, groente/fruit en kruiden. Bezoekers kunnen gratis zaadjes meenemen. Op de etiketten van de zakjes vermelden we de benodigde informatie. Is je plant uitgebloeid, oogst de zaadjes en lever ze in.

Zin om mee te doen?

We zijn op zoek naar zaden waarmee we kunnen starten. We denken daarbij vooral aan (onbespoten) zaden van planten die voor kinderen leuk zijn om te zaaien en van te genieten. Het zou super zijn als je ons aan zaadjes kunt helpen. Als het Natuurkwartier weer open is kun je ze daar inleveren. Wil je voor die tijd al bijdragen: stuur een mail aan: info@samenduurzaamnieuwegein.nl

Ook zijn we nog op zoek naar enthousiaste vrijwilligers

Lijkt het je leuk om een rol te spelen bij de organisatie van de zadenbieb, bijvoorbeeld bij het beheren en actueel houden van de etiketten? Stuur een mail aan: info@samenduurzaamnieuwegein.nl

REGENTON
naar keuze

Mét installatie
en alle
benodigdheden

tijdelijk
met
€75
subsidie*

*van Rabobank en Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden

Samen Duurzaam Nieuwegein
een inwonersinitiatief

Ook voorjaar 2025 een regentonactie

Dankzij subsidie van Rabobank en Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden en de samenwerking met Tonton-regenton kun je ook dit jaar weer, geheel ontzorgd, een regenton laten installeren met €75,- korting.

Waarom een regenton?

Het klimaat verandert, met steeds vaker wateroverlast, of juist watertekorten tot gevolg.

Met een regenton ontlast je het riool tijdens hoosbuien. Bovendien hoeft regenwater dat is opgevangen in een ton niet gezuiverd te worden en kan bij droogte gebruikt worden om je planten of gazon voor uitdrogen te behoeden.

Wat maakt deze regentonactie aantrekkelijk?

Volledig ontzorgd

We richten ons met deze actie op Nieuwegeiners die hun steentje willen bijdragen, maar op zien tegen het zelf installeren van een ton. Daarom zit, naast de levering, bij de prijs inbegrepen de aansluiting op de regenpijp inclusief alle hulpmiddelen die daarvoor nodig zijn, denk aan een afsluitbare vulautomaat met gescheiden water- en bladafvoer zodat je ton niet volloopt met blad, en een overloopkraan waardoor je de afvoer, bijv. bij vorst, volledig kunt afkoppelen.

Tonton-regenton plaatst de tonnen vanaf mei / juni.

€75

subsidie voor de eerste 100 deelnemers

Subsidies van zowel het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden als de Rabobank maken het mogelijk een regenton met €75 korting aan te schaffen.

TINY TON
100 ltr €204
wordt **€129**

KINGSTON
240 ltr €269
wordt **€194**

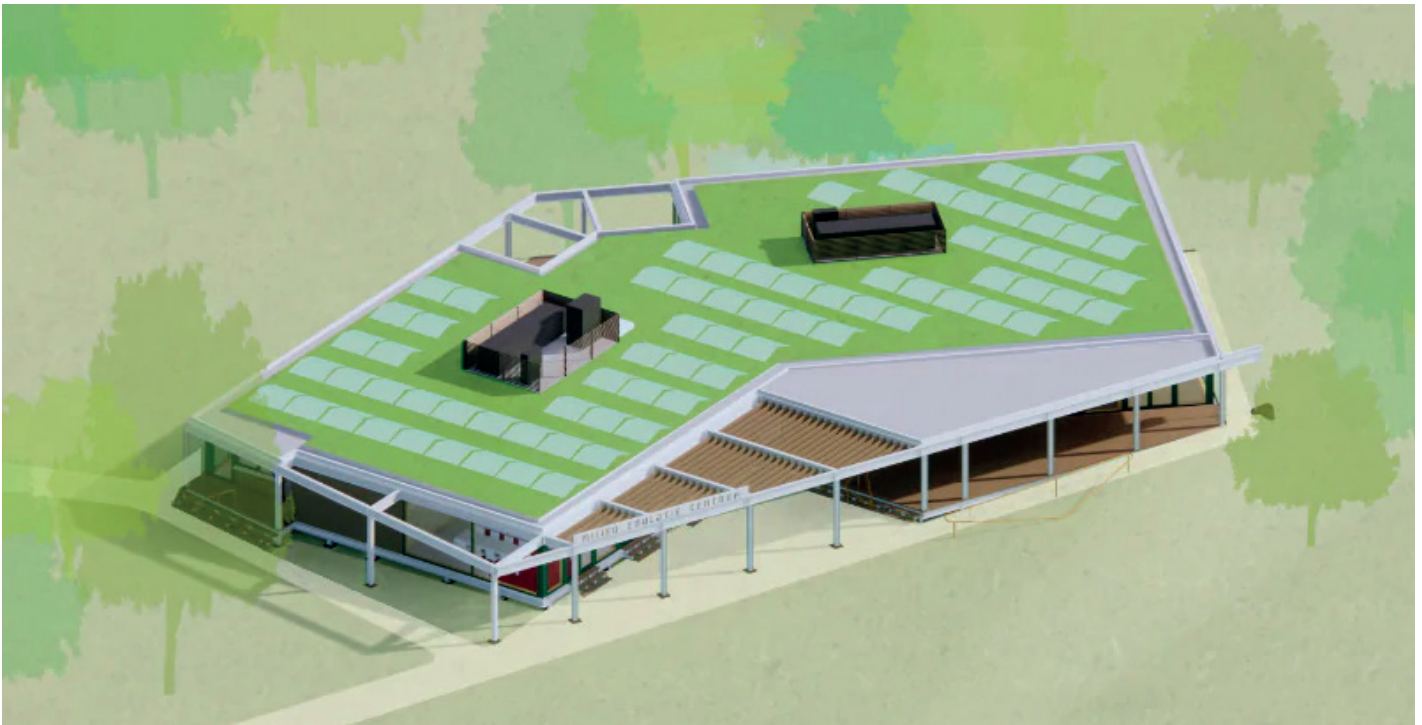
POWERWALL
350 ltr €309
wordt **€234**

Voor ieder wat wils

Ook de gemeente heeft dit voorjaar weer een aantrekkelijke regentonactie. €30,- korting op alle typen bij Groenrijk Baars en de Karwei en €25,- korting op een 100l Nature regenton bij de Praxis.

Deze actie richt zich op bewoners die er niet tegen op zien de ton zelf aan de regenpijp te bevestigen. Hou daarbij wel rekening met bijkomende kosten voor de benodigde hulpmiddelen.

Behalve de drie tonnen hierboven kun je ook een andere ton uitkiezen op www.tontonregenton.nl. Ook daarop geven we €75 subsidie als je een van die eerste 100 bent.
<https://www.samenduurzaamnieuwegin.nl/actie-regenton-2025>

We moeten nog tot juni geduld hebben voor we een kijkje kunnen nemen bij het Natuurkwartier en het nieuwe MEC. Nu alvast een voorproefje omdat het nieuwe gebouw een voorbeeld wordt wat duurzaamheid betreft. Het nieuwe gebouw is ongeveer 2,5 keer zo groot als het oude MEC. Groter, omdat niet alleen het natuureducatieteam er een vaste plek zal krijgen. Ook Reinaerde, BSO Wijs! en de Groene Koepel krijgen er een plek.

Het educatieve karakter van het gebouw en de relatie met de natuur waren uitgangspunt bij het ontwerp. Daarom is gekozen voor een open en flexibel gebouw, met multifunctionele, schakelbare binnenruimtes. De houten binnenwereld zorgt voor een speelse en warme uitstraling.

Horeca

Voor bezoekers komt er horeca voor lunch en kopje koffie met wat lekkers. Een lang gekoesterde wens, die tot nu toe op het Natuurkwartier ontbrak. De grote houten overdekte buitenruimte functioneert als uitnodigend terras voor alle bezoekers en voorbijgangers.

Het innovatieve ontwerp maakt het MEC tot een voorbeeldproject van circulair, demontabel en duurzaam bouwen.

Een paar highlights:

- Het gebouw is iets boven de grond geplaatst, zodat de natuur onder het gebouw ongestoord zijn gang kan gaan.
- Het wordt op natuurlijke wijze geventileerd
- Zonnepanelen in combinatie met een groendak
- Daglicht in de kern van het gebouw
- Maar liefst 89% van de materialen die in het gebouw gebruikt zijn, kunnen worden hergebruikt.

artistimpression van de nieuwbouw

OPROEP: HELP DE WILDE BIJEN IN NIEUWEGEIN...

...en word een Great Buzzer! (Natuur in de Stad)

Wilde bijen spelen een cruciale rol in de natuur, ook in onze stad. Ze zorgen voor bestuiving van bloemen, planten en bomen en dragen zo bij aan een gezonde en groene leefomgeving. In Nieuwegein werken we aan een stad waarin natuur en biodiversiteit de ruimte krijgen, zoals vastgelegd in het Omgevingsprogramma Natuur in de Stad. Daarom plaatste de gemeente samen met BeeGrateful 20 bijenhôtels aan lantaarnpalen door de hele stad. Nu zoeken ze enthousiaste inwoners die tijdens het bijenseizoen willen meehelpen bij het monitoren van deze hotels.

Wat ga je doen als Great Buzzer?

Je adopteert een bijenhôtel en voert 2 keer per jaar een meting uit, gedurende 3 jaar.

Elke meting duurt ongeveer 1.5 uur.

Tijdens een training leer je bijensoorten herkennen en werken met een gestandaardiseerd monitoringsprotocol.

Je metingen worden verwerkt door BeeGrateful en opgenomen in een Impact Rapport.

Locatie bijenhôtels

De bijenhôtels staan verspreid door de stad aan de IJsselsteinseweg, Nedereindseweg en de Jacob van Ruisdaelhage. De bijenhôtels zijn geplaatst tussen de 2,5 en 3 meter hoogte. Ze adviseren je daarom om in ieder geval een keukentrapje mee te nemen bij de monitoring.

Waarom meedoen?

Door mee te doen, help je inzicht te krijgen in de staat van de bijenpopulaties in Nieuwegein. Dit draagt bij aan het beleid voor een natuurinclusieve stad. Bovendien vergroot je je eigen kennis over deze nuttige insecten en hoe je ze kunt helpen in je eigen tuin of op je balkon.

De trainingsbijeenkomst zal op woensdag 26 maart vanaf 19:30u plaatsvinden op het MEC in het Natuurkwartier. Heb je interesse? Sluit je aan bij het monitoringsteam en help de wilde bijen in Nieuwegein. Meld je aan via natuurindestad@nieuwegein.nl

STADSVERGROENERS

Enkele van de nieuwe initiatieven die in deze nieuwsbrief langskwamen waren onderwerp bij een van de netwerkbijeenkomsten van “de stadsvergroeners”, denk aan de zadenbieb, het buzzer-project en de tegeltaxi. “De stadsvergroeners” is een groep die bestaat uit Nieuwegeinse inwoners, organisaties, bedrijven en ambtenaren, die samen de stad groener maken. Een paar keer per jaar komen de stadsvergroeners bijeen om van elkaar te leren, goede voorbeelden en ideeën te delen en samen nieuwe projecten te starten. Wil jij ook mee helpen aan een groener, mooier en gezonder Nieuwegein? Doe mee met de stadsvergroeners!

Neem contact op via netco.stadsvergroeners@nieuwegein.nl

Deze nieuwsbrief ieder kwartaal digitaal ontvangen?

<https://www.samenduurzaamnieuwegein.nl/actuele-nieuwsbrief/>

Of scan de qr-code hiernaast voor de website en klik daar op ‘aanvragen nieuwsbrief’.

www.samenduurzaamnieuwegein.nl
info@samenduurzaamnieuwegein.nl

